

YLIOPISTO PROFESSORIN TYÖNANTAJANA -selvitys 2016

Suoria sitaatteja avovastauksista

Miten omassa yliopistossasi on parannettu professoreiden tutkimusmahdollisuuksia / mahdollisuuksia taiteelliseen toimintaan viimeisen viiden vuoden aikana?

”Profiloitumiseen tutkimusyliopistona on panostettu voimakkaasti viime vuosina. Esimerkiksi rahoituksen hakua on tutkimuspalveluissa tuettu hyvin.”

”Tutkimuspalvelupäällikön ja tutkimuksen suunnittelijan palkkaaminen, jolloin hankevalmistelukuorma on pienentynyt ja professorilla on enemmän aikaa tutkimukselle ja tutkimuksen ohjaamiselle.”

”Ei mitenkään - ainoastaan ulkopuolinen rahoitus mahdollistaa mielekkään tutkimustyön.”

”Jossain vaiheessa ennen YT-kierroksia oli järjestelyjä tutkimusvapaan pitämiseksi. Nyt ei ehdi enää, rahoitushaasteista selviäminen vie kaiken liikenevän ajan.”

Kerro, mikä on mielestäsi tärkein roolisi professorin tutkimustyössä / taiteellisessa toiminnassa

”Mielestäni tärkein rooli on tutkimusryhmien johtaminen, mikä pitää optimitilanteessa pitäisi sisällään ideoijan, mahdollistajan, ohjaajan ja aktiivisen tutkijan roolit). Käytännössä aika tuntuu kuluvan hakemiseen ja raportointiin sekä niukasti resursoitujen hankkeiden käytännön hallinnon taikinoimiseen. Ohjausresurssista on huono omatunto ja omaan kirjoittamiseen käytettävä aika jää aina viimeiseksi, tilanteeseen jossa ei ole muuta kiireellisempää tekemistä. Aina tuntuu sellaista olevan.”

Mitkä työtäsi koskevat muutokset ovat olleet haitallisia professorin työn kannalta?

”Toimintaedellytykset tutkimuksessa ja opetuksessa on pitänyt hankkia itse ulkopuolelta. Sama kuin YLEn toimittajien pitäisi hakea apurahoitusta tehdäkseen juttumatkoja ja laatia ohjelmaa.”

”Tutkijoiden tulevaisuuden epävarmuus yliopiston perusrahoituksen supistumisen myötä.”

”Työn sirpaleisuus, kokousten määrä, turha raportointi ja evaluointi (ei edes riittävän tieteellisin menetelmin).”

”Uusi epävarmuus oman laitoksen, oppiaineen ja työpaikan tulevaisuudesta.”

”Yliopistomaailmassa tapahtunut keskusjohtoisuus ja tutkimuksen vapauden kaventuminen.”

Mihin asioihin haluaisit vaikuttaa nykyistä enemmän?

”Haluaisin karsia byrokratiaa ja jäykkiä hallinnollisia systeemejä.”

”Kollegiaaliseen päätöksentekoon johon myös opiskelijat ja muu henkilökunta osallistuvat.”

”Oman tieteenalani kehitykseen ja ylipäättään saada suunnitelmista tietoja - ne ovat täysin piilossa isompien kokonaisuuksien alla.”

”Professorin vaikutusmahdollisuuksia oman tieteenalansa kehittämiseen yliopiston sisällä tulisi vahvistaa. Nykyisellään, kun tehdään merkittäviä muutoksia, hyvä kun muistetaan kertoa jälkeensä.”

”Ulkopuolisen rahoituksen hankinnan yksinkertaistaminen; tarpeeton sopimusrullaus, joka usein maksaa enemmän kuin työn tekeminen.”

Mitä omassa yliopistossasi voitaisiin tehdä professoreiden vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi?

”Delegoida vastuuta, joka nyt on keskitetty yksikön johtajalle (dekaanille). Omien hankkeiden osalta on turhaa ajanhukkaa käydä monia perusteellisia keskusteluja pikkuhankinnoista, joihin hankkeissa on budjettivaraus olemassa.”

”Enemmän professoreiden substanssilähtöistä tietoa yliopiston isoihin linjauksiin, nyt pitkälti hallinnon näkökulma mm. strategisissa profiloinneissa.”

”Jokaiselle professorille tulisi allokoida varoja, joilla professori voi itse palkata avustavaa henkilökuntaa ja tai tutkijoita.”

”Kollegiaalista toimintatapaa on vahvistettava. Yliopiston johdon on lakattava kuvittelemasta tietävänsä asiat paremmin.”

Muita kommentteja työnantajasi henkilöstöpolitiikasta

”Käsitykseni mukaan henkilöstöpolitiikka on mennyt parempaan suuntaan, mutta irtosanottuja tai sen uhan alla olleiden näkemys voi olla aivan toinen.”

”Yliopisto on onnistunut vaikeassa taloudellisessa tilanteessa suhteellisen hyvin. Yt-neuvottelujen tuloksena väkeä on vähennetty ja viimeisten neuvottelujen jälkeen joillekin kollegoille annettiin potkut, mikä oli todella ikävää. Tästä huolimatta järjestelmä on onnistuttu pitämään koossa ja kehittämään parempaan suuntaan.”

”Budjettileikkaukset ilman irtisanomisia tai lomautuksia kohdistavat henkilöstöleikkaukset satunnaisesti eläköitymisten ja määräaikaistuuksien päättymisten mukaan. Kaunis ele olla irtisanomatta, kiitos siitä, mutta vaatisi rinnalleen selkeän yliopistotason strategian mihin osiin yliopistoa palkataan ja mistä jätetään täyttämättä. Laitostasolla tällaista yliopistotason strategiaa ei ole havaittu, henkilöstöleikkaukset ovat toteutuneet kuin silmät kiinni ammuskeluna, mistä sattuu eläköitymään tai määräaikaisuus päättymään.”

”Johdon mielestä on olemassa monia professoreiden kuulemisia, mutta viime vuosi osoitti, että tiukan paikan tullen professoreiden mielipiteellä ei ole mitään merkitystä. Sivistys ei ole enää yliopiston toimintaa ohjaava arvo.”

”Ottaisin mielelläni työajan ja vaikka virtuaalisen kellokortin. Tekisin luultavasti sittenkin n. 50-60 tunnin viikkoa, mutta ainakin voisin hyvällä omalla tunnolla ottaa aikaa omaan jaksamiseen ja perheelle. Kukaan meidän lapsista ei halua professoriksi seurattuaan elämäni kolme viimeistä vuotta.”

”Yhteisöllisyys on kadoksissa - ei ymmärretä miten toimivat tutkimusryhmät, laitokset ja osastot syntyvät ja pystyvät tuottamaan tulosta.”

Miten näet työsi muuttuvan seuraavien viiden vuoden aikana?

”Odotan työn peruskuvan säilyvän suurin piirtein ennallaan.”

”Toisaalta näen, että hyvien ihmisten kanssa on mukava tehdä yhteistyötä. Kaikessa tässä vaikeudessa on nähtävä positiivisia asioita ja pyrittävä kovasti eteenpäin. Kaiken kaikkiaan toivon, että myös OKM ja yliopistojen johto lähtisivät positiivisella mielellä eteenpäin eivätkä pahentaisi jo nyt ilmassa olevaa lievää paniikkitilaa. Yliopistoille pitäisi nyt antaa useita vuosia aikaa toimia ja tasapainottaa toimintansa, jotta opetus ja tutkimus saataisiin jälleen jonkinlaiseen tasapainoon. Nyt painetaan paniikinappulaa joka puolella ja yritetään hätäisesti reagoida eri puolilta tuleviin erilaisiin vaatimuksiin.”

”Entistä enemmän rahan perässä juoksemiseksi. Oma tutkimustaan ei pysty kehittämään määrätietoisesti ja suunnitellusti, koska ulkopuolisessa rahoituksessa onnistuminen määrittää tutkimushenkilökunnan määrän ja heidän tutkimusaiheensa.”

”Entistä enemmän ylhäältä päin (OKM, ja yo:n hallinto) ohjautuvaa joko rahoituksen tai muiden resurssien tuella. Entistä enemmän tullaan sanelemaan mitä tehdään ja miten toimitaan jotta voidaan taata rahoitus.”

”I hope I won't be here in five years.”

”Luultavasti siirryn ulkomaille töihin.”

”Yliopistojen businesstyypinen johtamiskulttuuri kaventaa tieteellisen työn autonomiaa ja heikentää tieteen laatua. Työtehtävissä lisääntyvät hallinnolliset prosessit ja tulosjohtamisen tuoma painotus, jossa sivistysyliopiston tehtävä ja toimintatapa eivät näy.”